

OBČINA DOBROVA-POLHOV GRADEC

**KULTURA
ZA KAKOVOST ŽIVLJENJA
=
*KULTURA ZA VSE***

**Strategija razvoja kulture
v Občini Dobrova-Polhov Gradec
2020-2028**

osnutek

Občina Dobrova – Polhov Gradec
december 2019

Vsebina

I. IZHODIŠČA IN SMERNICE STRATEGIJE RAZVOJA KULTURE	3
1. Uvod	3
2. Strateški dokumenti kot podlaga za kulturne smernice	6
2.1. Razvojni program Občine Dobrova – Polhov Gradec 2012-2022	6
2.2. Strategija trajnostnega razvoja destinacije Blagajeva dežela 2020–2025 7	
2.3. Znamke in certifikati kakovosti Občine Dobrova – Polhov Gradec	7
2.4. LUR in kandidatura Ljubljana – Evropska prestolnica kulture 2025	8
2.5. Oblike dosedanje podpore kulturi s strani občine	8
3. Vizija lokalnega kulturnega razvoja	9
II. ANALIZA STANJA NA PODROČJU KULTURE V OBČINI	10
1. Javni zavod Polhograjska graščina	10
1.1. Muzej in kulturna dediščina	11
1.2. Knjižnica	12
1.3. Kultura in turizem	13
2. Knjižnična dejavnost	13
3. Kulturna dediščina	15
4. Kulturno-umetnostna vzgoja	16
5. Kulturna društva	18
6. Kulturna infrastruktura	19
7. SWOT analiza	19
III. KLJUČNI PROBLEMI IN IZZIVI ZA RAZVOJ KULTURE V OBČINI	21
1. Večja dostopnost kulturnih vsebin in razvoj novih občinstev	21
2. Krepitev in razvoj programov javnega zavoda na področju kulture	22
3. Krepitev kulturno-umetnostne vzgoje in razvoj kulture za mlade	22
4. Stabilnost delovanja, promocija in povezovanje kulturnih društev	23
5. Znamka kulturne kakovosti in prepoznavna kulturna identiteta	23
IV. STRATEŠKI CILJI IN UKREPI NA KULTURNIH PODROČJIH	24
1. Javni zavod Polhograjska graščina	24
2. Medgeneracijsko kulturno središče Center Emila Adamiča	25
3. Knjiga in knjižničarstvo	26
4. Kulturna dediščina	27
5. Kulturna infrastruktura	28
6. Delovanje društev in NVO na področju kulture	29

7. Podpora samostojnim kulturnim ustvarjalcem	31
8. Medpodročno povezovanje	31
8.1. Kultura in izobraževanje	32
8.2. Kultura in turizem.....	32
8.3. Kultura, šport in narava.....	34
8.4. Kultura in mladi	34
VIII. OCENA FINANČNIH POSLEDIC	35
IX. ZAKLJUČEK.....	36

I. IZHODIŠČA IN SMERNICE STRATEGIJE RAZVOJA KULTURE

1. Uvod

Občina Dobrova – Polhov Gradec leži na obronkih Ljubljanskega barja in se razteza globoko v Polhograjsko gorovje. Njena lega v neposredni bližini glavnega mesta, pa vendarle v osrčju neokrnjene narave in slikovitih krajev z bogato kulturno dediščino, je prednost in pomemben atribut v razvoju življenja občank in občanov. Občina Dobrova – Polhov Gradec spada na območje Upravne enote Ljubljana in se uvršča v Osrednje slovensko statistično regijo. Iz podatkov *Statističnega urada Slovenije*¹ je razvidno, da meri 117,5 km², primerjalno meri Slovenija 20.273 km² in se po površini med slovenskimi občinami uvršča na 53. mesto. Nadalje SURS navaja, da ima občina v letu 2016 približno 7.600 prebivalcev², od tega približno 3.810 moških in 3.790 žensk, kar jo po številu prebivalcev med slovenskimi občinami uvršča na 68. mesto. Na kvadratnem kilometru površine občine živi povprečno 65 prebivalcev; torej je gostota naseljenosti tu manjša kot v celotni državi (102 prebivalca na km²). Povprečna starost prebivalcev je 40,1 leta. Med prebivalci občine je število najmlajših – kar je značilnost le redkih slovenskih občin – večje od števila najstarejših: na 100 oseb, starih 0–14 let, prebiva v občini 91 oseb starih 65 let ali več. To razmerje pove, da je vrednost indeksa staranja za to občino nižja od vrednosti tega indeksa za celotno Slovenijo (ta je 125). Pove pa tudi, da se povprečna starost prebivalcev te občine dviga v povprečju počasneje kot v celotni Sloveniji. Podatki po spolu kažejo, da je vrednost indeksa staranja za ženske v vseh slovenskih občinah višja od indeksa staranja za moške. V občini je – kar je značilnost le redkih slovenskih občin – med ženskami manj takih, ki so stare 65 let ali več, kot takih, ki so stare manj kot 15 let; pri moških pa je slika ravno obrnjena.

Iz podatkov SURS za leto 2016 je razvidno, da so v občini delujoči 4 vrtci, ki jih je obiskovalo 360 otrok. Od vseh otrok v občini, starih od 1–5 let jih je bilo 80 % vključenih v vrtec, kar je več kot v vseh vrtcih v Sloveniji skupaj (78 %). V tamkajšnjih osnovnih šolah se je v šolskem letu 2016/2017 izobraževalo približno 790 učencev. Različne srednje šole je obiskovalo okoli 360 dijakov. Med 1.000 prebivalci v občini je bilo 45 študentov in 17 diplomantov. V letu 2016 je bilo v občini zaposlenih 1.422 oseb. Med osebami v starosti 15 do 64 let (tj. med delovno sposobnim prebivalstvom) je bilo približno 63 % zaposlenih ali samozaposlenih oseb (tj. delovno aktivnih), kar je več od slovenskega povprečja (60 %). Med aktivnim prebivalstvom občine je bilo v povprečju 6,9 % registriranih brezposelnih oseb, to je manj od povprečja v državi (11,2 %). Med brezposelnimi je bilo tu – kot v večini slovenskih občin – več žensk kot moških.

¹ Statistični podatki SURS za leto 2016.

² Podatki SURS na dan 1. januar 2019 navajajo, da živi v Občini Dobrova – Polhov Gradec 7664 prebivalcev, od tega je 3826 moških in 3838 žensk.

Na območju Občine Dobrova – Polhov Gradec so ustanovljeni ožji deli občine, to so krajevne skupnosti, ki so del občine v teritorialnem, funkcionalnem, organizacijskem, premoženjsko-finančnem in pravnem smislu ter imajo lastno pravno subjektiviteto. Krajevne skupnosti so štiri in sicer: Krajevna skupnost Dobrova, Krajevna skupnost Polhov Gradec, Krajevna skupnost Črni Vrh, Krajevna skupnost Šentjošt. Lega v neposredni bližini Ljubljane določa tej občini številne značilnosti, ki za razvoj občine pomenijo tako prednosti kot tudi slabosti, saj je za to območje značilna suburbanizacija. Neposredna bližina Ljubljane pomeni bližino univerzitetnega središča, delovnih mest, oskrbnih dejavnosti, ob enem pa tudi veliko tržišče, ki lahko predstavlja razvojno priložnost za kmetijstvo, turizem in obrtno dejavnost.

Občina Dobrova – Polhov Gradec je ne glede na svoje geografske in demografske specifičnosti razvojno zelo prodorna občina, ki se trudi svoj razvoj načrtovati trajnostno. To dokazuje tudi certifikat *ISSO Zlati kamen*, ki ga je občina leta 2015 prejela že tretjič zapored, saj izkazuje kakovostno raven življenja za prebivalce ter se odlikuje po solidni in uravnoteženi stopnji doseženega razvoja. Občina Dobrova – Polhov Gradec se uvršča med 12 destinacij, ki sodelujejo na drugem nacionalnem pozivu Slovenske turistične organizacije za pospeševanje in presojo trajnostnega poslovanja v turizmu, imenovanem *Zelena shema slovenskega turizma - Slovenia Green*. Občina Dobrova – Polhov Gradec ima na področju kulture delujoč javni zavod Polhograjska graščina, velik del kulturnih dejavnosti pa se odvija znotraj polja ljubiteljske kulture, med številnimi društvi in nevladnimi organizacijami ter posameznimi ustvarjalci, ki bolj ali manj uspešno premagujejo izzive organizacije in promocije svoje kulturne ponudbe. Nedvomno je število delujočih društev, tradicija kulturno-umetniškega - zlasti glasbenega – udejstvovanja ter dobro sodelovanje z vzgojno-izobraževalnimi institucijami temelj kulturne živahnosti Občine Dobrova – Polhov Gradec, na katerega se opira strategija novega razvojnega obdobja na področju kulture.

Prav težnje in potrebe, izhajajoče iz specifik produkcijskih in drugih pogojev za kakovostno, raznoliko in dostopno kulturno ponudbo, so pobuda Občini Dobrova – Polhov Gradec za artikuliranje javnega interesa na področju kulture. Uresničevanje strateških ciljev in zavez v sodelovanju s kulturno stroko in izvajalci na področju kulture ter njenega prečenja z drugimi področji skupnostnega življenja bo vodilo v boljše produkcijske pogoje, nove kulturne programe, večjo dostopnost kulturnih vsebin in kreiranje novih občinstev. Da bi občina lahko uresničevala te cilje na področju kulture, potrebuje dolgoročno strategijo, s katero bo sistematično in skladno s prioritetaми večala dostopnost kulture za vse občanke in občane vseh starostnih skupin ter večala učinke kulture tudi v sistematičnem povezovanju z drugimi področji javnega interesa. Strategija je za občino pomembna tudi z vidika tega, da ji bodo dodatno odprta vrata do različnih virov financiranja.

S pričujočo Strategijo razvoja kulture za obdobje 2020-2028 Občina Dobrova – Polhov Gradec kulturo opredeljuje kot pomembno razvojno področje lokalne skupnosti.

Izhajajoč iz predpostavke, da so kulturne vrednote kot tudi živahnost družbenega in ustvarjalnega življenja v občini temelj kakovosti življenja njenih prebivalcev, si bo Občina Dobrova – Polhov Gradec prizadevala za dinamičen kulturni razvoj, pri čemer bodo učinki kulture vidni tudi na področju izobraževanja, okolja, zdravja, sociale, kot tudi na področju športa.

Strategija razvoja kulture v Občini Dobrova – Polhov Gradec 2020-2028 mora:

- opredeliti področja kulture, ki so v javnem interesu in na katerih se zagotavljajo kulturne dobrine kot javne dobrine,
- opredeliti prioritete, cilje in ukrepe za doseg ciljev ter določiti kazalce za merjenje le-teh,
- določiti investicije v javno kulturno infrastrukturo,
- opredeliti usmeritve, ki so potrebne za uresničitev ciljev programa.

Strateški dokument bo podlaga za umestitev področja kulture v letne občinske proračune, njegovi učinki pa se bodo evalvirali vsaki dve leti. Tako bo Strategija razvoja kulture živ dokument, ki bo odgovarjal na realne potrebe prebivalcev in prebivalcev občine ter na potrebe kulturnih producentov v občini.

Kulturni program oziroma Strategijo razvoja kulture 2020-2028 pripravlja Občina Dobrova – Polhov Gradec, pri čemer v sam proces nastanka vključi vso strokovno javnost ter v največji možni meri tudi občane in občanke. V ta namen se izdelava analiza stanja na področju kulture v Občini Dobrova-Polhov Gradec in v dialogu s strokovno javnostjo ter civilno družbo, opravi anketa med ključnimi kulturnimi izvajalci in izobraževalnimi ustanovami, in se na tej osnovi izoblikuje osnutek strategije, ki gre v javno razpravo, na osnovi katere se oblikuje dokument, ki ga obravnava in sprejme občinski svet.

Časovnica nastajanja kulturnega programa vključuje naslednje faze:

- pisni vprašalniki, posredovani javnim zavodom, društvom, nevladnim organizacijam in posameznim akterjem, ki delujejo na področju kulture in izobraževanja, za pridobivanje podatkov in informacij o dejavnosti in programih, ki jih izvajajo, o problemih, s katerimi se soočajo ter o predlogih za delo v prihodnje (junij 2019),
- izvedba delovnih sestankov in razprav z izvajalci kulturnih programov (junij 2019),
- izdelava analize stanja (julij 2019),
- zbiranje in urejanje gradiva ter definiranje smernic (julij, avgust 2019),
- izdelava osnutka kulturnega programa oz. strateškega dokumenta (september 2019),
- potrditev predloga kulturnega programa s strani občinske uprave (december 2019),
- objava predloga kulturnega programa na spletni strani, s povabilom zainteresirane javnosti k sodelovanju v javni razpravi (december 2019),

- preučitev odzivov, predlogov in pripomb javnih organizacij, nevladnih organizacij in posameznikov, podanih v času javne obravnave ter usklajevanje in smiselna vključitev v kulturni program (januar 2020),
- sprejem kulturnega programa na Občinskem svetu Občine Dobrova – Polhov Gradec in javna predstavitev (januar 2020).

2. Strateški dokumenti kot podlaga za kulturne smernice

V nadaljevanju podajamo kratek pregled strateških dokumentov, ki jih je Občina Dobrova – Polhov Gradec sprejela in izvajala v zadnjem desetletnem obdobju, iz katerih črpamo podlage za pripravo smernic kulturnega programa in razvoja kulture v občini.

2.1. Razvojni program Občine Dobrova – Polhov Gradec 2012-2022

Občina ima sprejet razvojni program, ki zajema vsa področja delovanja občine. Razvojna vizija Občine Dobrova – Polhov Gradec v obdobju 2012-2022 je postati občina z razvitim podeželjem z upoštevanjem načel trajnostnega razvoja in varovanja okolja. *Razvojni program Občine Dobrova-Polhov Gradec 2012-2022* za področje kulture navaja ukrepe na področjih razvoja človeških virov, zlasti povezane z obnovo kulturne dediščine in kulturnih objektov ter razvoja programov v kulturi.

Med razvojnimi cilji za področje kulture se uresničujejo oziroma ostajajo aktualni za obdobje 2020-2028 zlasti naslednji:

- ohranjanje kulturne dediščine;
- zagotovitev možnosti razvoja programov kulturnih društev;
- izboljšanje prostorskih pogojev izvajalcev kulturnih programov;
- sodobne knjižnice;
- povezava kulturne dediščine s turistično ponudbo;
- obnova območja Polhograjske graščine;
- podpora projektu Ljubljana Evropska prestolnica kulture 2025.

Ukrepi, ki vodijo k uresničevanju teh ciljev ostajajo:

- ureditev oziroma obnova kulturnih dvoran in knjižnic;
- obnova objekta Pristava pri Polhograjski graščini;
- spodbujanje delovanja kulturnih društev;
- povečanje kakovostnih dogodkov v občini.

Zaradi izrazito medresorsko usmerjene kulturne politike, katere cilj je povezovanje in součinkovanje različnih področij razvoja občine, so za razvoj kulture pomembni tudi cilji za področja izobraževanja, športa, turizma in mladih, kot so:

- spodbujanje in programi medgeneracijskega sodelovanja;

- promocija novih turističnih programov in tematskih poti ter njihovo povezovanje.

2.2. Strategija trajnostnega razvoja destinacije Blagajeva dežela 2020–2025

Blagajeva dežela – igrivo zaledje Ljubljane

Občina Dobrova – Polhov Gradec poleg strateškega dokumenta na področju kulturnega razvoja pripravlja tudi *Strategijo trajnostnega razvoja destinacije Blagajeva Dežela 2020-2025*. Občina razvoj destinacije utemeljuje na »identifikaciji lastnih prednosti, uresničevanju priložnosti in prepoznavanju trendov. Temelj vizije in poslanstva so njegove vrednote, atributi, obljuba in dodane vrednosti, kamor sodijo: doživljanje lokalnosti in avtentičnosti, pristen stik z naravo in ljudmi, ukrojene oblike druženja, uživanje v kulinariki in izbrani kulturi, sproščanje in pobeg od vsakdana.«

Med doživetji, ki so jih v Občini Dobrova-Polhov Gradec deležni tako domači kot tuji turisti, izstopajo tista, povezana z neokrnjeno naravo, sproščenim počutjem ter izbranimi lokalnimi atributi kulture, zgodovine in kulinarike. Destinacija se želi domačim in tujim gostom predstaviti kot nekaj kar ima oznako »moram videti – moram doživeti«. Svojo prednost vidi v bližini Ljubljane, kamor zadnja leta prihaja vse več gostov. Zato bo Občina v naslednjem razvojnem obdobju ponudila nove dodane vrednosti v obliki privlačnih lokalnih doživetij.

Z vidika razvoja kulture je zato pomembno, da se v strateške cilje in ukrepe vpne tudi tisti del kulturne ponudbe, zlasti kulturnega turizma in prezentacije kulturne dediščine, ki lahko ustvarja turistične produkte z dodano vrednostjo.

2.3. Znamke in certifikati kakovosti Občine Dobrova – Polhov Gradec

Znamka Slovenia Green – Zelena shema slovenskega turizma

Znamka *Slovenia Green* je nacionalni certifikacijski program, ki ocenjuje in spodbuja trajnostne modele upravljanja in poslovanja v turizmu. S tem usmerja destinacije in ponudnike v zeleno prihodnost z odgovornim odnosom in ravnanjem do narave, okolja, lokalnega gospodarstva in življenja v skupnosti.

Občina Dobrova – Polhov Gradec je v shemo vstopila v letu 2016 in prejela bronasti znak *Slovenia Green destination – Zelena. Aktivna. Zdrava*. Hkrati se je pridružila konzorciju *Slovenia Green*, v okviru katerega so združene zelene destinacije in ponudniki, ki pod okriljem Slovenske turistične organizacije skupaj nastopajo na trgu.

Certifikat Zlati kamen

Certifikat ISSO Zlati kamen lahko pridobijo občine, ki ponujajo prebivalcem kakovostno raven življenja, torej jih odlikuje solidna in uravnotežena stopnja doseženega razvoja. Občina Dobrova – Polhov Gradec je več let zapored prejemnica certifikata prodornih občin, ki zaradi svoje razvojne, v prihodnost in v dobro občanov usmerjene dejavnosti, pomenijo primer dobre prakse in zgled za ostale.

2.4. LUR in kandidatura Ljubljana – Evropska prestolnica kulture 2025

Občina Dobrova – Polhov Gradec je dne 13.9.2019 pristopila k *Sporazumu o sodelovanju pri skupnem projektu kandidature Mestne občine Ljubljana za naziv Evropska prestolnica kulture za leto 2025*. Sporazum je sprejelo vseh 26 občin, ki sestavljajo Ljubljansko urbano regijo (LUR). Evropska prestolnica kulture je najpomembnejša pobuda Evropske unije na področju kulture, ki je izrazito usmerjena v razvoj in preboje, s katerimi se trajno zvišuje kakovost življenja v regiji. To pomeni, da ne gre zgolj za umetniške in kulturne projekte, temveč za širok spekter področij, s katerimi je kultura tako ali drugače povezana: znanost, izobraževanje, sociala, okolje, gospodarstvo, turizem itd. Iz Sporazuma izhaja, da je cilj Ljubljane Evropske prestolnice kulture 2025 z vidika povezovanja regije redefiniranje področja kulture in pomeni tudi nove načine povezovanja kulturnih ustvarjalcev, novo kulturno ponudbo, vpliv na kakovost življenja in oblikovanje novih občinstev v regiji. Skupni cilj partnerjev je, da bo ena tretjina vseh dogodkov v okviru kulturnega programa EPK 2025 izvedena izven območja MOL, tj. na območjih drugih partnerjev. Za doseg in evalviranje ciljev tega sporazuma bo do konca leta 2019 oblikovan »Regijski svet Ljubljane Evropske prestolnice kulture 2025«, sestavljen iz predstavnikov vseh občin Ljubljanske urbane regije, ki bo sodeloval pri oblikovanju programa, vezanega na povezovanje Ljubljanske urbane regije.

2.5. Oblike dosedanje podpore kulturi s strani občine

Občina Dobrova – Polhov Gradec je v letu 2019, kakor izhaja iz spodnje tabele razreza sredstev za posamezna kulturna in s kulturo povezana področja, za programe v kulturi namenila največ sredstev v preteklem desetletju in sicer 128.640 EUR. Znotraj teh sredstev je bilo za knjižničarstvo in založništvo namenjenih 92.140 EUR, za ljubiteljsko kulturo 36.500 EUR, za področje nepremične kulturne dediščine 4.000 EUR, za področje posebnih ciljnih skupin pa 8.000 EUR, od tega 4.500 EUR za programe za mlade.

Tabela 1: Pregled dodeljenih sredstev za področje kulture v letih 2010-2019

		Višina dodeljenih sredstev									
		Veljavni proračun	Podatki iz zaključnega računa								
			2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
04039002	Izvedba protokolarnih dogodkov	26.250	21.930	23.136	21.844	21.179	14.625	16.445	8.188	8.845	6.540
	04009 Izvedba protokolarnih dogodkov	26.250	21.930	23.136	21.844	21.179	14.625	16.445	8.188	8.845	6.540
1802	Ohranjanje kulturne dediščine	4.000	1.792	4.000				2.504	15.000	4.280	15.618
18029001	Nepremična kulturna dediščina	4.000	1.792	4.000				2.504	15.000	4.280	15.618
	18002 Obnova zaščitene in drugih kulturnih spomenikov	4.000	1.792	4.000				2.054	15.000	4.280	15.618
1803	Programi v kulturi	128.640	112.844	120.834	110.535	108.328	115.696	123.172	118.920	104.248	106.055
18039001	Knjižničarstvo in založništvo	92.140	78.398	84.961	76.989	73.352	79.080	79.048	73.702	66.483	65.441
	18013 Dejavnost knjižnice	92.140	78.398	84.961	76.989	73.352	79.080	77.136	73.702	66.483	65.441
	18017 Gradnja prostorov za izvajanje knjižnične dejavnosti							1.912			
18039003	Ljubiteljska kultura	36.500	34.446	34.000	30.000	30.000	33.000	33.000	31.923	31.275	31.923
	18020 Sofinanciranje dejavnosti in programa Sklada za ljubiteljske kulturne dejavnosti	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.504	2.504	2.504
	18023 Programi kulturnih društev	31.000	27.946	27.500	27.500	27.500	30.500	30.500	29.419	28.771	29.419
	18024 Sofinanciranje KD Godba Dobrova-Polhov Gradec	3.000	4.000								
18039005	Drugi programi v kulturi			1.873	3.546	4.976	3.616	11.124	13.295	6.490	8.691
	18029 Upravljanje in tekoče vzdrževanje kulturnih objektov (spominske sobe, kulturni domovi)			1.873	3.546	4.976	3.616	6.951	13.295	6.490	8.691
	18032 Gradnja kulturne dvorane na Dobrovi							4.173			
1804	Podpora posebnim skupinam	8.000	7.565	7.430	7.937	7.000	7.000	7.000			
18049004	Programi drugih posebnih skupin	8.000	7.565	7.430	7.937	7.000	7.000	7.000			
	18039 Programi drugih posebnih skupin (društva upokojenecv)	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000			
	18040 Podpora razvoju društvene dejavnosti	1.000	565	430	937						
1805	Šport in prostoačasne aktivnosti		5.405	4.720	4.253	3.989	3.279	3.150			
18059002	Programi za mladino		5.405	4.720	4.253	3.989	3.279	3.150			
	18056 Programi za mladino	4.500	5.405	4.720	4.253	3.989	3.279	3.150			

3. Vizija lokalnega kulturnega razvoja

Vizija kulturnega razvoja Občine Dobrova – Polhov Gradec si prizadeva za izrazito povezovalno in vključujočo kulturno klimo, v katero lahko prispevajo vsi deležniki kulturnega življenja. Takšna klima ustvarja okolje, ki spodbuja ustvarjalnost in bogati kulturno ponudbo, hkrati pa kar najbolj aktivira kadrovske in infrastrukturne potencialne občine. Težnja občine po kakovostnem življenju prebivalcev, ki se že nekaj let potrjuje z naslovom *Zlati kamen* kot tudi znamko *Slovenia Green*, je zagotovilo, da je kakovost v občini vrednota. Prav nepovezanost ljudi zaradi geografske razpršenosti krajev lahko s pomočjo mreženja raznolike kulturne ponudbe, strategije razvoja občinstev in jasne kulturne identitete kraja rezultira v boljše prekrvavljeno občino. Rezultat boljše kakovosti življenja je zadovoljstvo ljudi in solidarnost družbe kot gradnikov kulturne identitete kraja.

Zato bomo vizijo razvoja kulture občine Dobrova – Polhov Gradec povzeli z sloganom
»KULTURA ZA KAKOVOST ŽIVLJENJA = KULTURA ZA VSE«

II. ANALIZA STANJA NA PODROČJU KULTURE V OBČINI

1. Javni zavod Polhograjska graščina

Javni zavod Polhograjska graščina je edini javni zavod, delujoč na področju kulture, ki ga je občina ustanovila leta 1992 za varovanje kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter posredovanje kulturnih vrednot. Dejavnosti zavoda so zbiranje, evidentiranje, urejanje in hranjenje gradiva o spomeniškem kompleksu Polhograjske graščine; organiziranje in prirejanje razstav, publikacij in drugih oblik predstavljanja dediščine in krajevnih posebnosti; spodbujanje umetniške ustvarjalnosti s prirejanjem predstavitvenih razstav likovnih ustvarjalcev; oddajanje prostorov v najem v skladu s smernicami strokovne organizacije za varstvo naravne in kulturne dediščine; opravljanje gospodarskih dejavnosti, ki so namenjene izvajanju glavne dejavnosti s ciljem uveljavitve kulturne in turistično gostinske ponudbe kraja.

Polhograjska graščina predstavlja enega najpomembnejših spomenikov v občini in je središče njenega kulturnega utripa. Javni zavod ima sedež v objektu Polhograjske graščine, katerega lastnik je Ministrstvo za kulturo RS. V objektu se nahajajo tudi prostori za muzejsko dejavnost, ki jih izvaja Tehnični muzej Slovenije (Muzej pošte in telekomunikacij) oziroma Turistično društvo Polhov Gradec (Krajevni muzej), knjižnična dejavnost, ki jo izvaja Mestna občina Ljubljana (Knjižnica Polhov Gradec) ter poročna soba, kjer javni zavod izvaja tržno dejavnost organizacije porok in drugih prireditev.

Programi, ki se izvajajo v graščini in parku, so Čajanke z grofom Blagajem, Knjižnica pod krošnjami in dogodki Hiše v parku, organizacija porok, vodeni turistični ogledi, partnerski dogodki v sodelovanju z društvi in organizacijami ter vsakoletni večji dogodki. Javni zavod svoje delovanje utemeljuje na sodelovanju z lokalnimi akterji, zlasti s kulturnimi in turističnimi društvi, osnovno šolo in vrtcem, muzejem in knjižnico ter številnimi posamezniki in samostojnimi kulturnimi delavci. V sodelovanju z Občino izvaja zavod tudi občinske dogodke kot so županov sprejem najboljših učencev, občinski praznik, novoletni sprejem župana, sprejem starostnikov in občinska proslava. Zavod poleg javnega programa izvaja tudi tržne dejavnosti, med katere sodi organizacija porok, Polhov doživljajski park, Čajanke grofa Blagaja (razen promocijskih, ki so del javnega programa), Miklavžev sejem in programe Hiše v parku, med katere sodi tudi sklop otroških delavnic Mavrična domišljija. Zavod izvaja tudi programe in produkte za ciljne skupine otrok in mladih kot so Polhov doživljajski park, Knjižnica pod krošnjami, Polhkov vikend in Otroška menjalnica, ki omogočajo nadgradnjo v razvoj kulturno-vzgojnih programov.

Največji obisk v letu 2018 beleži javni zavod pri trženju novega produkta družinskega turizma Polhov doživljajski park, ki ga je obiskalo 3065 obiskovalcev, sem pa je treba prišteti še obiskovalce parka brez strukturiranega obiska, torej brezplačne obiske. Število obiskovalcev večjih dogodkov je v letu 2018 ocenjeno na 1000, od tega je imel 800 udeležencev Miklavžev sejem, 200 jih je obiskalo Polhkov vikend, 100 pa je bilo

obiskovalcev Čajank z grofom Blagajem. Občina Dobrova – Polhov Gradec zagotavlja letni proračun javnega zavoda v višini 80.000 Eur za program in stroške, stroške plače za enega zaposlenega ter vodi večje obnove in vzdrževalna dela. Za projekt Polhov doživljajski park je Občina pridobila sredstva ESSR v okviru LAS Barje in sicer v višini 70.000 EUR. Zavod zagotavlja lastne vire v višini 25.000 Eur, ki so prihodek z naslova tržne dejavnosti zavoda.

1.1. Muzej in kulturna dediščina

Muzej pošte in telekomunikacij

Leta 2008 je upravljanje graščine prevzel Tehniški muzej Slovenije in v njenih prostorih uredil Muzej pošte in telekomunikacij, ki je pred tem deloval v Starološkem gradu. Projekt je rezultat dolgoletnega sodelovanja med Ministrstvom za kulturo Republike Slovenije, Pošto Slovenije, Telekomom Slovenije in Tehniškim muzejem Slovenije. V Muzeju pošte in telekomunikacij so na ogled prenovljene in dopolnjene zbirke Zgodovina pošte, Zgodovina telekomunikacij ter Živin kotiček, ki je namenjen najmlajšim obiskovalcem. Za krajane Polhovega Gradca ima preselitev muzeja prav poseben pomen, saj se v njihov kraj vrača poštni rog. Ta je bil nekoč last družine Tomšič iz Polhovega Gradca, ki je imela od leta 1869 zakupljeno pošto v Polhovem Gradcu. Od leta 2015 je v muzeju odprta muzejska pot za slepe in slabovidne. Iz *Poročila o delu Muzeja pošte in telekomunikacij v letu 2018* izhaja, da je v letu 2018 muzej izdal 6701 vstopnico, od tega je bila več kot polovica kombiniranih vstopnic za obisk Tehničnega muzeja Bistra, ter izvedel 2890 delavnic.

Med pomembne muzejske naloge sodijo tudi raziskave o zgodovini slovenskega podjetništva in ozaveščanje obiskovalcev o razvoja slovenskih idej in inovacij. Muzej tradicionalno organizira Dneve znanosti in tehnike, ki so v letu 2018 našli 311 obiskovalcev, od tega 139 osnovnošolcev, 152 dijakov in 20 spremljevalcev. Muzej organizira tudi brezplačna vodenja po muzejskih zbirkah za odrasle in družine ter redni tedenski program za upokoјence. V javna vodstva muzej vključuje tudi krajevno zgodovino (Krajevni muzej) in zgodovino Polhograjske graščine. V času šolskih počitnic (zimске počitnice, prvomajske počitnice in božično novoletne počitnice) so za otroke organizirane različne dopoldanske kreativne delavnice. V letu 2018 je Muzej v sodelovanju s CŠOD obiskalo 2002 učenca.

Vir navaja, da Muzej pošte in telekomunikacij aktivno sodeluje tako z Občino Dobrova – Polhov Gradec kot tudi njenimi kulturnimi zavodi oziroma društvi, osnovnimi šolami in vrtci pri oblikovanju kulturne in turistične ponudbe kraja ter razvijanju kulturnega turizma.

V letu 2018 je tako Muzej sodeloval pri projektu Polhov doživljajski park, iz katerega je muzej sofinanciral stampiljke na postaji Živalska pošta, beljenje hodnikov in stopnišč v graščini, 3 nove panoje o zgodovini gradu in grajski kapeli ter informacijski pult v

priljubljen, prav tako pa je idejno sodeloval pri zasnovi Polhove knjižnice v točkah, ki so povezane z Muzejem.

Muzej redno sodeluje pri lokalnem turističnem programu Grajska čajanka, ki ga organizira Javni zavod Polhograjska graščina. V okviru programa pripravlja tematska vodenja, prilagojena za različne starostne skupine, ki se povezujejo z Blagajevim razsvetljenskim časom.

Krajevni muzej

Krajevni muzej je zasebni muzej, ki predstavlja zbirko predmetov arheološke in etnološke dediščine s Polhograjskega. Najstarejši predmeti v zbirki pripovedujejo zgodbo o življenju prvih prebivalcev na tem območju, na ogled so predmeti, povezani z graščino in grofom Blagajem, ter predmeti iz vsakdanjega življenja. Program izvaja Turistično društvo Polhov Gradec v sodelovanju s Tehniškim muzejem Slovenije.

Hiša v parku in Severjeva hiša

V grajskem parku stoji hiša, v kateri so nekoč perice prale perilo. Danes je poslopje obnovljeno, v njem pa so predstavljeni predmeti, ki so se v preteklosti uporabljali v vsakdanjem življenju na podeželju. Razstavljeni so predmeti iz tekstilne, kmetijske in gozdarske zbirke Tehniškega muzeja Slovenije. V Severjevi hiši je na ogled črna kuhinja.

Cerkev sv. Petra na Dvoru

Javni zavod Polhograjska graščina organizira vodene in brezplačne ogledne cerkve sv. Petra na Dvoru, ki je ena največjih poznogotskih cerkva v Sloveniji, zgrajena v 16. stoletju.

1.2. Knjižnica

Knjižnica Polhov Gradec

V Polhograjski graščini deluje Knjižnica Polhov Gradec pod okriljem Mestne knjižnice Ljubljana in ponuja nad 6.000 enot knjižnega gradiva iz različnih področij človeškega ustvarjanja. Gradivo je primerno za vse starostne stopnje, obsega tudi manjšo zbirko videokaset, DVD in zgoščenk, medtem ko časopisov in revij knjižnica nima. V sosednjem prostoru - v graščini je omogočen dostop do spleta in uporaba urejevalnika besedil. Knjižnica v sodelovanju z javnim zavodom prireja ure pravljic.

Knjižnica pod krošnjami

V sodelovanju z ljubljanskim zavodom Divja misel se v poletnih mesecih v grajskem parku izvaja program Knjižnica pod krošnjami, projekt za popestritev prostega časa, ki

obiskovalcem na prostem ponuja v branje knjige, stripe, revije in časopise v različnih jezikih. Izposoja v knjižnici je brezplačna.

1.3. Kultura in turizem

Polhov doživljajski park

Polhov doživljajski park je inovativen in kompleksen produkt družinskega turizma, ki je leta 2018 nadgradil del obstoječe učne Blagajeve poti. Nosilec projekta, ki je bil sofinanciran iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, je bila Občina Dobrova – Polhov Gradec, idejno zasnovo projekta pa je pripravil Zavod Škratelj. Polhov doživljajski park je zasnovan na način, da skozi preplet pravljичnega sveta in resničnih lastnosti živali ustvarja doživetja, ki otroke animirajo k hoji in gibanju v naravi ter jih na nevsiljiv način učijo o naravi in kulturi Polhovega Gradca. Programi v Polhovem doživljajskem parku so strukturirani individualni obiski s pomočjo Polhove knjižice in vodeni ogledi Polhovega doživljajškega parka s Čajanko grofa Blagaja. Izvajanje programa je v zadnjem času bistveno pripomoglo k raznolikosti obiska Polhograjske graščine in velja za primer dobre prakse črpanja evropskih sredstev.

Dobrote Blagajeve dežele

Zavod izvaja tudi program integralnega turističnega produkta Dobrote Blagajeve dežele, ki je vključen v *Strategijo razvoja in trženja turizma za regijo Osrednja Slovenija 2017-2022*, ki jo je pripravil Zavod Turizem Ljubljana in podprlo vseh 26 občin Ljubljanske urbane regije. V produkt, katerega nosilec je Občina, so vključeni lokalni pridelovalci in ponudniki.

Čaj z grofom Blagajem in turistična vodenja

V sodelovanju z lokalnimi turističnimi vodiči javni zavod izvaja vodene programe po Polhovem Gradcu in okolici: Polhov Gradec s čajanko, Polhov Gradec in čebelarstvo Božnar d.o.o., Šentjošt in sirarstvo ter restavracija, Cerkev sv. Petra v Dvoru ter Kulturna dediščina Polhovega Gradca.

2. Knjižnična dejavnost

Knjižnice so temeljne pri razvoju posameznega lokalnega okolja kot tudi družbe kot celote. Poleg knjižnične opravljajo še druge funkcije pri razvoju kulture v posamezni skupnosti, saj so obenem prostor druženja, kulturnih dogodkov in prireditev, razstavnici prostor, izobraževalno središče in še marsikaj. Na območju občine Dobrova – Polhov Gradec se knjižnična dejavnost kot javna služba izvaja pod okriljem Mestne knjižnice

Ljubljana (v nadaljevanju MKL) v treh knjižnicah, in sicer v Knjižnici Dobrova ter dveh, ki nista profesionalizirani, to sta Knjižnica Polhov Gradec in Knjižnica Šentjošt.

Iz *Poročila o delu MKL za leto 2018* izhaja, da načrtuje strateška usmeritev MKL za obdobje 2017-2021 uravnoteženo mrežo krajevnih knjižnic in bibliobusnih postajališč, posebno pozornost pa namenja mladim med 15. in 20. letom ter starejšim: »V sodelovanju s svojimi uporabniki in lokalno skupnostjo ter v skladu s sodobnimi strokovnimi načeli bo MKL razvijala informacijske storitve, ki bodo relevantne za vse skupine prebivalcev in jih bodo ti potrebovali pri delu, učenju, raziskovanju, medgeneracijskem sodelovanju ali v prostem času kot navdih za lastno ustvarjalnost, ter jim omogočala enostavno in prijetno uporabo knjižnice.« Strategija MKL, ki je utemeljena na Unescovem naslovu *Ljubljana: mesto literature*, med dolgoročnimi cilji knjižnične dejavnosti izpostavlja: pomen knjižne, književne in knjižnične vzgoje za otroke in mlade; spodbujanje bralne kulture; medgeneracijsko povezovanje ter vseživljenjsko učenje. Za doseg ciljev izpostavlja prednosti medresorskega sodelovanja in povezovanja ter iskanje priložnosti v širših lokalnih, nacionalnih in mednarodnih projektih, zlasti na področju EU.

Knjižnica Dobrova

Knjižnica Dobrova si prizadeva za čim večjo kakovostno dostopnost knjižničnih storitev svojim uporabnikom. V letu 2018 je bila vključena v projekte za različne starostne skupine, od predšolskih in šolskih otrok (Ciciuhec, Poletavci, Robinzonijada), najstnikov (NajPoletavci) do odraslih (Mesto bere) ter projekte kot sta Maček v žaklju in Rastem s knjigo, zelo dobro pa knjižnica ocenjuje svoje sodelovanje z vrtcem. V letu 2018 so se začele aktivnosti v zvezi s selitvijo in prenovo Knjižnice Dobrova. Občina Dobrova – Polhov Gradec je v načrtu novega medgeneracijskega kulturnega središča Center Emila Adamiča predvidela tudi ureditev novih prostorov Knjižnice Dobrova. Med glavnimi argumenti *Dokument identifikacije investicijskega projekta Center Emila Adamiča* navaja, »da se v prostore knjižnic v zadnjih letih ni investiralo. Prostori so posledično slabo ohranjeni, premajhni glede na obseg storitev, ki se izvajajo v le-teh in posledično ne omogočajo razporeditve prostorov, namenjenih uporabnikom, prostorov za izposajo, za uporabo knjižničnega gradiva ter drugih prostorov glede na veljavne standarde, ki veljajo za splošne knjižnice. Stroški obratovanja ter stroški najemnine v višini okoli 1.400 EUR za približno 200 kvadratnih metrov površine obstoječe knjižnice na Dobrovi pa predstavljajo veliko breme za proračun občine.«

Knjižnica Dobrova trenutno koristi prostore, ki se nahajajo v mansardi Kulturnega doma Dobrova. Obsega približno 200 m² površine in ponuja nad 21.000 enot gradiva. Obiskuje jo 993 članov. Čitalnica ni ločena od izposojevalnega prostora, imajo pa mladi obiskovalci na voljo poseben kotiček za branje in za igro. Knjižnica na Dobrovi se sooča z veliko prostorsko stisko, saj so prostori premajhni in glede na razporeditev neprimerni in dotrajani, navsezadnje pa jih občina zagotavlja preko najemnega razmerja. Poleg tega *Poročilo o delu MKL za leto 2018* navaja: »V letu 2018 je Občina Dobrova-Polhov

Gradec namenjala sredstva za 1,5 strokovno usposobljenega knjižničnega delavca, kar je premalo za obseg del, ki jih knjižnica opravlja. Za uresničitev minimalnih kadrovskih pogojev za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe skladno z 2. in 16. členom Zakona o knjižničarstvu se za obseg nalog take knjižnice predvideva 3,07 zaposlenih. Osnova za izračun je število prebivalcev.«

Knjižnica Polhov Gradec in Knjižnica Šentjošt

Knjižnici v Polhovem Gradcu in Šentjoštu sta manjši in delujeta kot izposojevališči. *Poročilo o delu MKL za leto 2018* navaja, da knjižnici zagotavljata pomemben doprinos h kulturnemu življenju v svojih okoljih, a kljub temu nista profesionalizirani in delujeta v skromnih prostorskih ter materialnih pogojih. Iz poročila izhaja, da v obeh manjših knjižnicah primanjkuje predvsem aktualnega gradiva tako za otroke kot za odrasle, kar rezultira v upadu izposoje knjižničnega gradiva.

Knjižnica pod krošnjami

Projekt in programi Knjižnice pod krošnjami v parku Polhograjske graščine zagotavljajo brezplačno izposajo knjig v naravnem okolju s spremljajočimi dogodki, vendar pa te aktivnosti knjižnične dejavnosti na prostem ne delujejo skozi celo leto, temveč le v toplejših mesecih.

Knjižnice v vzgojno-izobraževalnem sistemu

Pomemben segment knjižnične dejavnosti ter aktivnosti, povezanih z bralno kulturo in kulturno-umetnostno vzgojo na področju knjige, izvajajo tudi šolske knjižnice in v manjšem obsegu vrtci. Tako ima **Knjižnica OŠ Polhov Gradec** 14.555 aktivnih knjižničnih enot, **Knjižnica OŠ Dobrova** pa 11.500, vsako leto pa pridobita med 200 in 400 novih knjižničnih enot.

3. Kulturna dediščina

V register nepremične kulturne dediščine je vpisanih 170 enot kulturne dediščine v Občini Dobrova – Polhov Gradec. Iz dokumenta *Razvojni program Občine Dobrova – Polhov Gradec 2012-2022* lahko razberemo, da je območje občine bogato s kulturno dediščino, ki se deli na arheološko, zgodovinsko, umetnostno in arhitekturno dediščino. Predvsem izstopa veliko število stavbne dediščine in sicer cerkva. Najpomembnejša kulturna spomenika državnega pomena v občini sta Polhograjska graščina s parkom in cerkev sv. Petra v Dvoru. Oba spomenika sta skrbno vzdrževana, kar gre zahvala predvsem lokalnemu prebivalstvu.

Za aktualizacijo in dostopnost kulturne dediščine za domače in tuje obiskovalce skrbi predvsem javni zavod Polhograjska graščina, medtem ko kulturna društva s svojimi dejavnostmi skrbijo za različne prezentacije kulturne dediščine kot tudi za njihovo

oživljanje in nadaljevanje tradicije. V lokalnem okolju je močno odmeval tudi projekt rekonstrukcije Polhograjske noše, kar ponovno kaže na to, da se občina in akterji trudijo ohranjati različne segmente svoje dediščine.

4. Kulturno-umetnostna vzgoja

Z razvojnega vidika je medsektorsko povezovanje na področju kulture in izobraževanja izjemnega, lahko rečemo nepogrešljivega pomena. Procesu kulturno-umetnostne vzgoje, ki potekajo v formalnem ali neformalnem okolju so temelj kultiviranja prostora, posameznikov, družbe in nenazadnje občinstev. Občina Dobrova – Polhov Gradec se ponaša z vzgojno-izobraževalnimi zavodi, ki se takšnega poslanstva zavedajo, zato je v interesu razvoja kulture v občini, tesno sodelovanje tako osnovnih šol kot vrtcev pri uresničevanju strateških ciljev na področju kulturno-umetnostne vzgoje.

Osnovna šola Dobrova

OŠ Dobrova ima dobro razvito delo na področju bralne kulture, saj se zaveda, da učenci z branjem krepijo jezikovni, osebni (intelektualni), socialni razvoj ter razvoj domišljajske dejavnosti. Šola ob zaključku bralne značke vsako leto gosti priznanega ustvarjalca mladinske književnosti ali osebo, ki je kakorkoli drugače povezana s knjigo, branjem – npr. ilustratorja. Učence k branju spodbujajo na najrazličnejše načine (bralna značka, pisanje dnevnika branja, obiski knjižnice, razstave v knjižnici, dolgo branje učitelja v razredu, bralni koticiki po učilnicah in na hodnikih šole, učenci drug drugemu predstavljajo knjige, noč v knjižnici za mlajše in noč v knjižnici za starejše učence, izbiranje naj knjige in naj bralca triade, sodelovanje v nacionalnem projektu Rastem s knjigo itd.). Šola občasno gosti tudi umetnike z drugih področij. Na šoli je živa gledališka dejavnost in učenci, vključeni v dramski krožek, svoje delo predstavljajo v šoli, vrtcu in tudi izven šole. Poleg tega učenci sodelujejo na najrazličnejših literarnih in likovnih natečajih – šolskih, lokalnih, državnih. Šola redno organizira obiske osrednjih kulturnih ustanov in dogodkov v Ljubljani ter kulturnih ustanov v drugih slovenskih krajih, ki obsegajo različna kulturno-umetniška področja.

Na koncu šolskega leta šola izbira kulturnike oddelkov (6.–9. razred) in kulturnika šole. Naziv *kulturnika oddelka* ali *kulturnika šole* lahko učenec pridobi z udeleževanjem na kulturnem področju. Tudi v aktivu OPB sodelujejo učitelji v različnih likovnih natečajih na šolski in mednarodni ravni, spodbujajo branje knjig s projektom Ekoberi, izvajajo ustvarjalne delavnice ter knjižnico pod krošnjami.

Osnovna šola Polhov Gradec

Programi, ki potekajo na OŠ Polhov Gradec in njenih podružničnih šolah v občini so gostovanja priznanih literarnih in likovnih umetnikov ter gledaliških skupin, tako lokalnih kot gostujočih. Šola organizira tudi obiske, zlasti osrednjih kulturnih ustanov in dogodkov v Ljubljani, ki obsegajo različna kulturno-umetniška področja (knjiga, muzeji, film, ples, etnografija, sodobna umetnost ipd.).

V okviru lastnega ustvarjanja oddelčni učitelji pripravljajo šolske predstave, razstave, festivale in tekmovanja na lokalni, nacionalni in tudi mednarodni ravni. Kulturne projekte in nastope na različnih prireditvah v občini izvaja šola v sodelovanju z JZ Polhograjska graščina in drugimi lokalnimi ter zunanjimi izvajalci kulturne ter s kulturo povezane dejavnosti. V juniju 2019 je šola pridobila naziv *Kulturna šola*. Gre za projekt, ki spodbuja kulturno vzgojo, omogoča ustvarjalnost mladih na raznolikih umetnostnih področjih, podpira kakovostne dosežke, skrbi za izobraževanje mentorjev, hkrati pa stremlji k temu, da bi šole postale žarišča kulturnega dogajanja v svojih lokalnih okoljih. V prihodnje si OŠ Polhov Gradec na področju kulturno-umetnostne vzgoje želi tesnejšega sodelovanja s kulturnimi društvi ter več zanimanja krajanov za programe, ki jih ustvarjajo mladi v okviru svojega izobraževanja. Več pozornosti bodo namenili lutkovni umetnosti, želijo pa si poglobljati delo z mladimi na področju fotografije in filma.

Glasbena šola Emila Adamiča

Glasbena šola Emil Adamič je zasebni zavod, ki v Občini Dobrova – Polhov Gradec opravlja dejavnost, ki jo drugod pogosto izvajajo javne glasbene šole: omogoča kvalitetno izobraževanje učencev z usposobljenim strokovnim kadrom (profesorji praktiki); povezuje glasbeno šolo z osnovno šolo na prireditvah in izvaja poučevanje v času popoldanskega varstva. Glasbena šola je od leta 2016 vpisana v Razvid zasebnih glasbenih šol pri Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport, kar pomeni, da izobraževanje poteka po javno priznanem programu. Učenci prejmejo uradno spričevalo za končan letnik, končano šolanje, kar je pogosto pogoj za nadaljnje šolanje na višji stopnji. V šolskem letu 2018-2019 je bilo v GŠ Emil Adamič vpisanih 400 učencev. Ima več enot, v razvid zasebnih glasbenih šol pa sta z ustreznimi prostori in opremo vpisani zgolj enoti občine Dobrova – Polhov Gradec, to je 35 otrok, za katere zavod lahko zaprosi ministrstvo za sofinanciranje. Dejavnost glasbene šole opravlja približno 50 učiteljev, ki poučujejo v 11 oddelkih na 17 lokacijah, večinoma osnovnih šolah. Številni učenci nadaljujejo šolanje na konservatoriju, zato uživa Glasbena šola Emil Adamič ugled kakovostne šole v stroki.

Dejavnost glasbene šole izvaja zavod v Občini Dobrova – Polhov Gradec na lokacijah osnovnih šol: enota Dobrova in enota Polhov Gradec. Še posebej je za glasbeno šolo pomembno sodelovanje z Osnovno šolo Dobrova, ki je tudi osrednji prostor letnih nastopov učencev – ti so trikrat letno za posamezne učenec in en skupni večji javni nastop. Nastopi se izvajajo tudi v Športni dvorani OŠ Dobrova, medtem ko ostali prostori v občini nimajo ustrezne opreme za izvedbo takšnih dogodkov.

V program Glasbene šole sodi tudi godba, tako odrasli orkester kot podmladek. Učenci Glasbene šole Emil Adamič sestavljajo glavnino Godbe Dobrova – Polhov Gradec, ki je bila v okviru zavoda ustanovljena leta 2011, vendar se na Polhograjskem ponaša z dolgoletno tradicijo.

5. Kulturna društva

Za občino je značilno bogato društveno življenje, ki pokriva različna področja kulturnih in umetniških dejavnosti: folklor, glasba, ples, gledališče, likovna dejavnost ter druge vsebine s področja kulture. Občina je vključena tudi v območno izpostavo Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti Ljubljana okolica, ki omogoča društvom strokovno in organizacijsko pomoč, podpira razvoj društvenih in drugih kulturnih dejavnosti, ustvarja in posreduje kulturne in izobraževalne programe in projekte (vir: *Razvojni program Občine Dobrova – Polhov Gradec 2012-2022*).

Občina je v letu 2019 delovanje društev na področju kulture podprla z Javnim razpisom za sofinanciranje delovanja društev na področju kulture, športa in turizma v Občini Dobrova – Polhov Gradec. Celoten razpis je predvidel sredstva v višini 70.970 Eur, od tega je bilo za področje kulture namenjenih 31.000,00 EUR, od tega 3.000,00 EUR za kulturno infrastrukturo V istem letu je Občina za delovanje društev na področju športa namenila 32.410,00, od tega 6.482,00 EUR za športno infrastrukturo, za društva na področju turizma pa 7.560 EUR.

Tabela 2: Prejemniki sredstev na področju ljubiteljske kulture v letu 2019:

Naziv društva	Opredelitev dejavnosti	Število članov	Število dogodkov/predstav/razstav	Število obiskovalcev	Znesek sofinanciranja
DRAMSKO DRUŠTVO NEPTUN	igralska skupina	47	6	850	2.109,28 €
DRUŠTVO LEP JE DAN	drugo s področja kulture	38	1	150	365,24 €
DRUŠTVO NA ZELENI VEJI	drugo s področja kulture	23	0	0	182,62 €
DRUŠTVO PANORAMA	plesna	69	3	1650	2.091,02 €
KD ČRNI VRH	ženski pevski zbor, mladinski in otroški pevski zbor, mladinska dramska skupina	46	4	455	2.098,33 €
KD GODBA DOBROVA-POLHOV GRADEC	glasbena	73	2	1300	2.189,64 €
KD GREGOR RIHAR	otroški pevski zbor, mladinski pevski zbor, dekliški zbor, mešani pevski zbor	83	2	500	2.620,63 €
KLJEKLIJSKO DRUŠTVO POLHOV GRADEC	drugo s področja kulture	32	0	0	1.141,39 €
KPD IVAN CANKAR ŠENTJOŠT	otroški pevski zbor, mladinski pevski zbor, mešani pevski zbor, filmska in fotografska sekcija	99	12	910	3.437,86 €
KUD DOLOMITI DOBROVA	gledališka sekcija, mešani pevski zbor, fantovski pevski zbor, lutkovna skupina, otroška folklorna skupina	103	10	1840	4.362,84 €
KUD POLHOV GRADEC	plesna - odrasla folklorna skupina	23	1	150	1.634,47 €
KUD SERAFIN	glasbena - organizacija kulturnih prireditev	30	9	1800	1.200,33 €
ŠTUDENSKO DRUŠTVO SILAQ	drugo s področja kulture	90	4	484	936,85 €
TD BRIŠE	glasbena - moški pevski zbor, ženski pevski zbor, dekliška skupina	80	4	685	2.181,88 €
TD POLHOV GRADEC	glasbena - ansambel, vokalna skupina	61	4	1250	1.447,28 €

Na podlagi 3. točke prvega odstavka 215. člena Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije se je v letu 2019 z neposredno pogodbo financiralo Kulturno društvo Godba Dobrova-Polhov Gradec. Dodeljeno jim je bilo 3.000,00 EUR.

6. Kulturna infrastruktura

Kulturni dogodki v občini se odvijajo v Kulturni dvorani na Dobrovi, Kulturnem domu Jakoba Trobca v Polhovem Gradcu, v Polhograjski graščini v Polhovem Gradcu, v Kulturnem prosvetnem domu Ivana Cankarja v Šentjoštu nad Horjulom, v Domu krajanov Črni Vrh v Črnem Vrhu, v Večnamenski športni dvorani na Dobrovi in v Polhovem Gradcu. Kot zunanji prireditveni prostor se uporablja Park pri Polhograjski graščini v Polhovem Gradcu, prostor pri občinski stavbi na Dobrovi, prireditveni prostor pri Pograjskem domu v Polhovem Gradcu in zunanji atrij športne dvorane v Polhovem Gradcu. Predvsem v Dobrovi se izpostavlja potreba po ureditvi obstoječih oziroma dodatnih, predvsem večnamenskih prostorov za kulturne in druge prireditve.

7. SWOT analiza

V času priprave osnutka strateškega dokumenta za javno razpravo je občina posredovala vprašalnike ter opravila nekatere intervjuje z izvajalci kulturnih in izobraževalnih dejavnosti v občini z namenom izdelave analize stanja, katere del je tudi pričujoča analiza prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti na področju razvoja kulture v Občini Dobrova – Polhov Gradec.

Prednosti

- Kakovost življenja je vrednota občine
- Bližina glavnega mesta
- Dobra prisotnost kulturnih vsebin v izobraževalnem sistemu
- Kontinuirano delovanje kulturnih društev
- Pestrost kulturnih dejavnosti
- Povezanost znotraj krajevnih skupnosti
- Medgeneracijska povezanost
- Močna tradicija in aktivni mladi na glasbenem področju
- Razvoj produktov kulturnega in družinskega turizma

Slabosti

- Pomanjkanje prostorov za kulturo in neurejenost lastništev kulturne infrastrukture
- Slaba in zastarela opremljenost kulturnih dvoran
- Premalo sredstev za kulturne dejavnosti
- Nepovezanost krajev in kulturne ponudbe
- Premajhen obisk kulturnih prireditev
- Nezanimivost kulturne ponudbe za mlade

- Odvisnost kulturnih društev od prostovoljnega dela
- Neurejenost prostorov za delovanje kulturnih društev
- Premalo mladih članov v kulturnih društvih
- Šibka promocija kulturne ponudbe
- Nevpetost lokalnih umetnikov in kulturnikov s posebnimi dosežki v življenje v občini
- Geografska razpršenost občine

Priložnosti

- Povečati razpoložljiva javna sredstva za kulturo (razpisi, štipendije, EU sredstva)
- Posodobitev pravilnika in razpisov za sofinanciranje
- Povezanost in vključevanje v kulturno in druge razvojne strategije glavnega mesta
- Večja dostopnost do javnih kulturnih programov
- Dvig kakovosti in butičnosti kulturne ponudbe
- Povečanje števila gostujoče kulturne ponudbe
- Večje kroženje lokalne kulturne produkcije
- Krepitev večjih akterjev na področju kulture
- Spodbujanje raznolikosti kulturne ponudbe
- Spodbujanje aktivnosti mladih v kulturi
- Novi programi za razvoj občinstev in kulturno-umetniške vzgoje
- Novi programi kulturnega turizma
- Skrb za uporabnike s posebnimi potrebami oziroma iz ranljivih skupin
- Medresorsko povezovanje (kultura, izobraževanje, šport, turizem)
- Strokovno usposabljanje za kulturne delavce (organizacija, trženje, razvoj občinstev, kulturni turizem)
- Izboljšanje položaja lokalnih samozaposlenih v kulturi
- Boljša komunikacija deležnikov z občino
- Sodelovanje pri projektu Ljubljana Evropska prestolnica kulture 2025

Nevarnosti

- Nezdostna sredstva za kulturno infrastrukturo in opremo vodijo v stagnacijo
- Kadrovski primanjkljaj za nove programe javnega zavoda
- Staranje članov in siromašenje dejavnosti kulturnih društev
- Nerešenost lastniških vprašanj kulturne infrastrukture
- Neprofesionalnost delavcev v kulturi
- Lokalna nepovezanost zmanjšuje povezovanje v kulturnem sektorju
- Nezanimanje lokalnih prebivalcev za kulturno ponudbo
- Polarizacija skupnosti in politizacija kulturne sfere

III. KLJUČNI PROBLEMI IN IZZIVI ZA RAZVOJ KULTURE V OBČINI

Na podlagi pridobljenih podatkov, mnenj in predlogov s strani izvajalcev kulturnih in izobraževalnih dejavnosti lahko problematiko in izzive za razvoj kulture v občini strnemo znotraj štirih večjih tematskih sklopov.

1. Večja dostopnost kulturnih vsebin in razvoj novih občinstev

Velik del kulturnih izvajalcev na področju institucionalne kot tudi ljubiteljske kulture v občini se srečuje s pomanjkanjem ali neustreznimi prostori za izvajanje svoje dejavnosti. Med večjimi dvoranami sta zaradi opreme in kapacitete za določene programe primerni le Športna dvorana Dobrova in Polhov Gradec, ki pa zaradi stroškov najema za mnoge izvajalce predstavlja preveliko tveganje. S pomembnimi infrastrukturnimi ukrepi, zlasti v Polhograjski graščini, ter z izgradnjo novega medgeneracijskega kulturnega središča Center Emila Adamiča, ima občina priložnost zagotoviti boljše pogoje za kulturno ponudbo. Z ustrežno tehnično opremljenostjo teh prostorov lahko omogoči razvoj novih kulturno-umetniških programov ter ohranja in izboljšuje kakovost obstoječih. Hkrati je takšen korak tudi priložnost za jasno programsko profiliranje kulturnih prostorov in dvoran, ki bodo na tak način zaživele v zavesti kulturnih uporabnikov in posledično dosegale nova občinstva.

Posamezni kraji v občini se v svojih prostorih za kulturne dejavnosti srečujejo z različnimi težavami, zato je potrebno narediti popis stanja v kulturnih dvoranah oziroma dvoranah krajevnih skupnosti, kjer potekajo kulturni programi ter zagotoviti ustrezne tehnične pogoje. V skladu z ambicijo po večji povezanosti, sodelovanju in kroženju tako kulturne ponudbe kot občinstev, je potrebno vzpostaviti mrežo kulturnih prostorov ter v vsakem določiti osrednji kulturni dogodek, ki ga občina organizacijsko in promocijsko dodatno podpre. Program sestavlja izbor kulturne ponudbe iz različnih krajev v občini z namenom spodbujanja povezovanja kulturnih izvajalcev in pridobivanja novih občinstev.

Velik del izvajanja kulturnih dejavnosti, ki ga prevzemajo kulturna društva v občini, je odvisen od prostovoljskega angažmaja članov društva oziroma krajanov. Z vidika dviga kakovosti organizacijskih in promocijskih storitev, ki spremljajo delo društev, je smiselno načrtovanje strokovnih usposabljanj na področju razvoja občinstev, organizacije in promocije ter marketinga kulturnih dogodkov. Takšen pristop ima lahko pozitivne učinke na povezovanje društev in prenos dobrih praks v občini na širši krog izvajalcev. Še posebej je smiselno k takšnim izobraževanjem povabiti mlade, ki iščejo priložnosti za nova znanja in delovne izkušnje na področju kulturnega managementa ali z njim povezanih praks.

2. Krepitev in razvoj programov javnega zavoda na področju kulture

Delovanje in razvoj javnega zavoda Polhograjska graščina je z vidika razvoja kulture v občini zelo pomembno, tako na področju ohranjanja in promocije kulturne dediščine kot tudi na novih priložnostih, ki do sedaj niso bile izkoriščene. Med njimi je zagotovo področje kulturnega turizma, saj je Polhograjska graščina s svojo infrastrukturo in očarljivim ambientom idealno prizorišče za večje in odmevnejše kulturne dogodke. Ti lahko v občino pripeljejo nove, tako tuje, predvsem pa domače obiskovalce ter prispevajo k večji promociji kraja in njegove kulturne identitete.

Javni zavod, ki je v zadnjih dveh letih deloval z enim zaposlenim, ki je hkrati tudi direktor zavoda, se bo v prihajajočem obdobju okrepil z dodatno zaposlitvijo, vendar pa je obseg programov in dejavnosti zavoda zelo širok. Z vidika razvoja dejavnosti zavoda bi bilo zato smiselno v prihodnje še bolj krepiti kadrovsko strukturo, ki bi lahko zagotavljala večjo dostopnost in obseg programov tako na področju turistične dejavnosti kot tudi njenih prepletov s kulturo in kulturno vzgojo. Prav slednja bo krepila odnos in zanimanje novih generacij za kulturno dediščino, za katero zavod skrbi in jo z ustreznimi partnerskimi programi tudi aktualizira in popularizira.

Z obnovo objekta Pristava se bo povečal obseg dejavnosti in programov javnega zavoda, zlasti na področju povezovanj med kulturno dediščino in turistično ponudbo. Investicija zato predstavlja pomembno priložnost in temelj za razvoj kulturno-turistične ponudbe, ki bo novim obiskovalcem zagotavljala paleto kakovostnih vsebin in razlog za daljše in večkratno bivanje ter preživljanje časa v občini.

Z vidika ambicij in priložnosti, ki jih prinašajo razvojno-investicijski načrti občine in zavoda v Polhograjski graščini, je potrebno posebno pozornost nameniti vprašanju lastništva prostorov, v katerih zavod izvaja svoje programe kot tudi financiranju delovanja in programov zavoda na področju razvoja kulturne dejavnosti. Kot pomemben akter in organizator večjih občinskih dogodkov je zavod z vidika občine pomemben tudi pri krepitvi dejavnosti kulturnih društev in drugih zavodov ter razvoju novih občinstev skozi povezovanje in promocijo kulturne ponudbe iz različnih krajev v občini.

3. Krepitev kulturno-umetnostne vzgoje in razvoj kulture za mlade

Za zagotavljanje kakovostnih programov neformalne kulturno-umetnostne vzgoje, ki jih izvajajo kulturne institucije in izvajalci zunaj vzgojno-izobraževalnih zavodov, je v interesu Občine Dobrova – Polhov Gradec prioriteta ureditev stanja na področju kulturne infrastrukture kot tudi razvoj novih programov na tem področju, ki vključujejo tako lokalne kot gostujoče kulturne ustvarjalce in kulturno-vzgojne delavce. Ti predstavljajo pomembne nove vsebine, ki jih VIZ lahko vključujejo v svoje programe, tako znotraj kurikuluma obveznih kot tudi interesnih predmetov, kulturnih, športnih, naravoslovnih, tehničnih dni ipd. Usklajeno medresorsko načrtovanje ciljev na obeh področjih, tako kulturnem kot izobraževalnem, lahko v manjših okoljih, kakršna je

Občina Dobrova – Polhov Gradec prinese razmeroma hitre in učinkovite rezultate, kar je priložnost, ki je občina ne bi smela izpustiti.

4. Stabilnost delovanja, promocija in povezovanje kulturnih društev

Izvajalci kulturnih dejavnosti v občini, ki so organizirani v kulturnih društvih, opozarjajo na pomen aktivnega udejstvovanja občine pri razvoju društvenih dejavnosti. S tem je mišljena aktivnejša vloga Občine pri povezovanju društev in organizaciji dogodkov z vsebinami, ki jih lahko prispevajo kulturna društva. V sodelovanju z Občino vidijo prostor za izboljšanje na področju promocije in vidnosti dogodkov ali programov kulturnih društev kot tudi posameznih ustvarjalcev, ki za svoje umetniške dosežke prejemajo pomembna priznanja.

Kulturna društva se želijo v prihodnje še bolj vpeti v kulturno življenje občine in aktivno sodelovati pri razvoju kulture. Za doseganje boljših rezultatov in večjega zanimanja za kulturno ponudbo v občini vidijo odločilen pomen pri spodbujevalnem pristopu Občine, zlasti pri stabilnem financiranju delovanja in programov, zagotavljanju ustreznih prostorov in opreme za delovanje in izvajanje programov ter večji promociji in povezovanju dejavnosti ljubiteljske kulture.

5. Znamka kulturne kakovosti in prepoznavna kulturna identiteta

Občina svojo prepoznavnost in kulturno identiteto gradi na temelju kakovostnih ustvarjalnih praks, ki so rezultat kulturne dejavnosti različnih subjektov, tako javnih kot zasebnih, profesionalnih kot ljubiteljskih, organiziranih kot individualnih. Vsi deležniki in soustvarjalci palete kulturnih programov sestavljajo skupno podobo kulturnega življenja občine in njenih krajevnih skupnosti. Zato je potrebno vse deležnike obravnavati z ustrežno pozornostjo in vzpostavljati pogoje za krepitev kakovosti in raznolikosti na področju kulturnega ustvarjanja in udejstvovanja. Kulturna pestrost življenja skupnosti ni pomembna zgolj znotraj okvirjev posameznega kraja, temveč ima še globlje in vsestranske učinke na ravni celotne kulturne destinacije. Razvoj kulturne destinacije s prepoznavno kulturno identiteto kraja narekuje uravnotežen razvoj kulturnega življenja po celotni občini. Vsaka krajevna skupnost znotraj občine skriva svoje kulturne in umetniške bisere. Smo jih prepoznali? So nam v ponos? Jih znamo ceniti in izkoristiti v dobrobit kulturnega razvoja vseh?

Cilj razvoja kulturne destinacije, v kateri je pojem kulture povezan s kakovostjo življenja in torej je kultura enako pomembna za vse, pa je nizanje lokalnih biserov in specialitet v raznoliko paleto kulturnih stvaritev in doživetij, ki gradijo pozitivno podobo celotne občine in s katerimi se lahko identificira lokalno prebivalstvo. Promocija kulturne destinacije skozi znamko kulturne kakovosti je cilj krajinsko razdrobljenih krajev, kjer ljudje na račun sodobnega življenjskega utripa živijo v deficitu medsebojnih stikov, povezovanj in sodelovanj. Paleta kulturnih in ustvarjalnih praks, ki jo lahko sestavijo butične ponudbe, omogoča okolje, znotraj katerega vzniknejo kakovostni

kulturno-umetniški vrhunci – ambasadorji kulturne odličnosti, ki omogočajo večjo odmevnost, boljšo promocijo in večjo konkurenčnost celotne kulturne ponudbe, predvsem pa prinašajo nova občinstva, ki jih zanimata kultura in umetnost občine. Tako občina pridobiva novo in svežo kulturno identiteto, ki ohranja vse kulturne prednosti in specifične posameznih krajev, hkrati pa razgrne vse kreativne potencialne kraja in jih krepi v medsebojnem kulturnem sožitju.

IV. STRATEŠKI CILJI IN UKREPI NA KULTURNIH PODROČJIH

Občina Dobrova – Polhov Gradec prepoznava kulturo kot pomemben dejavnik, ki lahko v prihodnjem obdobju bistveno prispeva k dvigu kakovosti življenja občanov in občank v občini. Na podlagi razvojnih usmeritev na ostalih področjih, analize stanja, opravljenih intervjujev in izpolnjenih vprašalnikov, se bo občina v obdobju 2020-2028 zavzela za naslednje strateške cilje in ukrepe, utemeljene na viziji in načelih lokalne kulturne politike.

1. Javni zavod Polhograjska graščina

Občina mora ambicioznejše cilje kulturnega razvoja kot tudi medresorskega povezovanja na področju izobraževanja in kulturnega turizma opreti na delovanje osrednjega in edinega javnega zavoda, ki deluje na področju kulture. V naslednjem strateškem obdobju je v sklopu širitve dejavnosti zavoda načrtovana tudi revitalizacija objekta Pristava, ki bo prinesla dopolnitev vse bogatejše in v različne ciljne skupine usmerjene kulturno-turistične dejavnosti z ustrezno gostinsko ponudbo. Velik izziv predstavlja lastniška struktura objektov in prostorov, v katerih poteka kulturna dejavnost, ki jo izvajajo tako občinski kot državni zavodi (JZ Polhograjska graščina, Tehniški muzej Slovenije, Mestna knjižnica Ljubljana).

Cilj 1: Krepitev javnega zavoda na področju kulture

Ukrepi: Kadrovska okrepitev javnega zavoda z dodatnimi zaposlenimi; ureditev lastništva objektov.

Pričakovani učinki: Razvoj dejavnosti in povečanje obsega programov javnega zavoda; dvig kakovosti storitev pri organizaciji kulturne dejavnosti in izboljšanje promocije.

Izvajalec: Občina Dobrova – Polhov Gradec, JZ Polhograjska graščina.

Kazalniki:

- nova delovna mesta na področju kulturne dejavnosti
- samostojnost in racionalizacija delovanja zavoda

Cilj 2: Povečanje obsega programov JZ Polhograjska graščina

Ukrepi: Dopolnitev obstoječe ponudbe muzejskih programov z novimi programi zavoda, ki bodo namenjeni vrtčevskim in šolskim skupinam in imajo kulturno podlago; profiliranje kulturnih dogodkov in prireditev v Polhograjski graščini; zagotovitev programskih sredstev za izvajanje večjih dogodkov in gostovanj kulturnega turizma (glasbene in gledališke prireditve, letni kino v grajskem parku) ter za učinkovito promocijo.

Pričakovani učinki: Več medresorskega povezovanja med kulturo, izobraževanjem in turizmom; kulturno-umetnostna vzgoja v spoštovanje vrednot kulturne in naravne dediščine graščine in parka; uspešnejše trženje produktov in programov zavoda; večja kakovost kulturne ponudbe in prepoznavnost kraja.

Izvajalec: Občina Dobrova – Polhov Gradec, JZ Polhograjska graščina, knjižnice, VIZ, različni kulturni izvajalci.

Kazalniki:

- število programov kulturno-umetnostne vzgoje in kulturnega turizma
- število medresorskih programov in projektov (kultura, izobraževanje, turizem)
- število obiskovalcev (družine, vrtci, šole; domači in tuji turisti)

2. Medgeneracijsko kulturno središče Center Emila Adamiča

Osrednji kulturni projekt strateškega obdobja 2020-2024 je novo **medgeneracijsko kulturno središče Center Emila Adamiča v Dobrovi**, katerega odprtje je predvideno v letu 2021/2022.

V skladu z zakonsko obvezo, da mora občina zagotavljati kulturno-umetniško ustvarjalnost, omogočati dostopnost do kulturnih programov, zagotavljati splošno izobraževalno knjižnično dejavnost ter v skladu z zakonom skrbeti za kulturno dediščino na svojem območju, je Občina Dobrova – Polhov Gradec razvila načrt za izgradnjo novega medgeneracijskega kulturnega središča Center Emila Adamiča. DIIP za projekt pri opisu investicije navaja: »Center Emila Adamiča bo predstavljal osrednji prostor zbiranja v občini, katerega namen bo druženje, ohranjanje oziroma širjenje kulture in socialne mreže ter zadovoljevanje potreb različnih oblik družin, posameznih družinskih članov v vseh življenjskih obdobjih, starejših in drugih ranljivih skupin. Zlasti v kulturni dvorani in knjižnici se bodo izvajali različni preventivni programi, namenjeni predvsem družinam, posameznim družinskim članom, starejšim in drugim ranljivim skupinam.« Središče bo tako omogočilo ureditev prostorske stiske na področjih delovanja občinske uprave (občinski prostori), zdravstvene oskrbe prebivalcev (lekarna in zdravstvena postaja) in kulturne dejavnosti (kulturna dvorana in knjižnica). Odprtje novega centra,

ki prinaša sodobno urejene prostore za izvajanje kulturne dejavnosti, je osrednji kulturni projekt novega strateškega obdobja na področju kulture. Spodbujanje medgeneracijskega povezovanja je strateški cilj Občine, ki bo omogočil razvoj novih občinstev za kulturne vsebine ter večjo povezanost, solidarnost in kakovost družbeno-kulturnega življenja ljudi v občini.

Cilj: Odprtje novega medgeneracijskega kulturnega središča

Ukrepi: Izgradnja in vzpostavitev centra; ustrezna opremljenost kulturne dvorane za izvajanje različnih kulturnih dejavnosti na področju sodobnih umetnosti, glasbe, knjige, filma, gledališča, plesa, fotografije, oblikovanja; programska zasnova nove kulturne dvorane; aktivnosti mladinskega centra; vzpostavitev informacijske točke.

Pričakovani učinki: Dvig kakovosti kulturnih prireditev; večja medgeneracijska povezanost v kulturnem življenju občine; sodobna kulturna dvorana in knjižnica; kulturna raznolikost in večja kakovost kulturnega dogajanja v občini.

Izvajalec: Občina Dobrova – Polhov Gradec, javni in zasebni zavodi, kulturna društva, kulturni izvajalci.

Kazalniki:

- število novih kulturnih programov in dogodkov,
- število novih knjižničnih enot in programov,
- število kulturnih gostovanj

3. Knjiga in knjižničarstvo

Občina si bo v naslednjem strateškem obdobju prizadevala za krepitev bralne kulture in izboljšanja pogojev za delovanje knjižnične dejavnosti. Pomemben razvojni korak na tem področju predstavlja že omenjeno odprtje novega medgeneracijskega središča, v katerem bodo urejeni sodobni prostori za delovanje Knjižnice Dobrova. Priložnosti za krepitev knjižnične dejavnosti in projektov, povezanih s knjigo, predstavljajo tudi že omenjeni programski načrti za krepitev dejavnosti javnega zavoda Polhograjska graščina, kjer deluje Knjižnica Polhov Gradec. Bogatitev programov ostalih knjižnic v občini kot tudi šolskih knjižnic je smiselno povezati s kakovostno kulturno ponudbo, ki vključuje tako gostujoče kot lokalne priznane ustvarjalce in izvajale kulturne dejavnosti.

Cilj 1: Novi prostori in krepitev programov bralne kulture

Ukrepi: : Izgradnja nove knjižnice na Dobrovi ter ureditev ustrežnejših prostorov v Šentjoštu in Polhovem Gradcu; aktualizacija knjižničnega gradiva; spodbujanje novih programov bralne kulture; vpetost programov bralne kulture v cilje spodbujanja

medgeneracijskega povezovanja; vključevanje lokalnih kulturnih izvajalcev v programe in kulturne dogodke knjižnice.

Pričakovani učinki: Razvoj knjižnične dejavnosti; krepitev bralne kulture; medgeneracijsko povezovanje na področju bralne kulture.

Izvajalec: Občina Dobrova – Polhov Gradec, Mestna knjižnica Ljubljana, JZ Polhograjska graščina, OŠ Dobrova in Polhov Gradec, vrtci, različni kulturni izvajalci (zavodi, društva, samostojni ustvarjalci).

Kazalniki:

- število knjižničnih enot,
- obseg izposoje
- število programov in dogodkov bralne kulture,
- število uporabnikov s poudarkom na generacijski raznolikosti,
- število obiskovalcev dogodkov

Cilj 2: Profesionalizacija knjižnične dejavnosti

Ukrepi: Kadrovska okrepitev knjižnice z dodatnimi zaposlenimi, profesionalizacija Knjižnic Polhov Gradec in Šentjošt.

Pričakovani učinki: Razvoj knjižnične dejavnosti; zagotavljanje strokovnih knjižničnih storitev v skladu z Zakonom o knjižničarstvu.

Izvajalec: Občina Dobrova – Polhov Gradec, Mestna knjižnica Ljubljana

Kazalniki:

- število zaposlenih v knjižnični dejavnosti,
- strokovno usposobljena kadrovska struktura v knjižnični dejavnosti

4. Kulturna dediščina

Cilj 1: Ohranjanje nepremične in premične kulturne dediščine

Ukrepi: Obnova objektov kulturne dediščine v občini; spodbujanje novih načinov prezentacije in revitalizacije kulturne dediščine (virtualni muzej); označitev kulturnih spomenikov, ureditev statusa krajevnega muzeja, spodbujanje medpodročnega sodelovanja na področju kulturne dediščine, izobraževanja, turizma in gospodarstva.

Pričakovani učinki: Prepoznavnost kraja in večja promocija občine; medpodročno povezovanje; razvoj občinstev za vsebine kulturne dediščine tako med domačimi kot tujimi obiskovalci.

Izvajalec: Občina Dobrova – Polhov Gradec, JZ Polhograjska Graščina, lastniki dediščine.

Kazalniki:

- višina sredstev, namenjena obnovi kulturni dediščine
- število obnovljenih in označenih enot kulturne dediščine
- število programov, ki nastajajo v obnovljenih objektih kulturne dediščine število obiskovalcev (domači, tuji, šolske in vrtčevske skupine)

Cilj 2: Krepitev in promocija žive kulturne dediščine

Ukrepi: Krepitev programov kulturnih društev in drugih izvajalcev na področju žive kulturne dediščine; načrt za izboljšanje promocije in prepoznavnosti programov žive kulturne dediščine.

Pričakovani učinki: Prepoznavnost kraja in večja promocija občine; medpodročno povezovanje; razvoj občinstev za vsebine kulturne dediščine tako med domačimi kot tujimi obiskovalci.

Izvajalec: Občina Dobrova – Polhov Gradec, JZ Polhograjska Graščina, VIZ, različni kulturni izvajalci (zavodi, društva, samostojni ustvarjalci).

Kazalniki:

- število programov žive kulturne dediščine
- prezentacija programov žive kulturne dediščine
- število uporabnikov programov kulturne dediščine

5. Kulturna infrastruktura

Med najpomembnejše izzive novega strateškega obdobja sodi zagotavljanje javne infrastrukture za kulturo in vzpostavitev ustreznih pogojev za redno izvajanje programov kulturnih dvoran vseh krajevnih skupnosti. Občina razvija načrta za izgradnjo novega Centra Emila Adamiča ter revitalizacijo objekta Pristava. Poleg tega je potrebno v vsaki krajevni skupnosti urediti vprašanje kulturne infrastrukture na način, da bodo vse krajevne skupnosti v občini razpolagale s kulturno dvorano oziroma prostorom, ki je namenjen izvajanju kulturne dejavnosti.

V občini so evidentirane kulturne dvorane v zasebni lasti: dvorana na Dobrovi je v lasti KZ Dolomiti-Dobrova, dvorana v Polhovem Gradcu je v lasti Župnije Polhov Gradec, dvorana v Šentjoštu pa je v lasti kulturno prosvetnega društva Ivan Cankar Šentjošt. Kulturna dvorana na Črnem Vrhu je v javni lasti – KS Črni Vrh oz. Občina. V skladu z zagotavljanjem javnega interesa na področju kulture, torej pogojev za kulturno ustvarjalnost, dostopnost kulturnih dobrin ter kulturno raznolikost, se bo občina zavzela za možnosti najema zasebne kulturne infrastrukture kot tudi oddajanja javne kulturne infrastrukture v uporabo oz. najem kulturnim izvajalcem.

Cilj 1: Zagotavljanje javne in druge infrastrukture za kulturo

Ukrepi: Ureditev lastniških razmerij in vzpostavitev rednega izvajanja kulturnih programov in dejavnosti, povezanih s kulturo v kulturnih dvoranah krajevnih skupnosti; podpora za uravnotežen tehnični razvoj vseh kulturnih dvoran v občini.

Pričakovani učinki: Kakovostni kulturni programi v ustrezno opremljenih kulturnih dvoranah krajevnih skupnosti.

Izvajalec: Občina Dobrova – Polhov Gradec, Krajevne skupnosti, lastniki kulturnih dvoran v krajevnih skupnostih občine.

Kazalniki:

- število delujočih kulturnih dvoran
- kontinuiteta in kakovost kulturnih programov v dvoranah KS
- objavljen razvid kulturnih dvoran s tehnično specifikacijo

Cilj 2: Mreža kulturnih dvoran in programov v občini

Ukrepi: Oblikovanje mreže kulturnih dvoran in programsko-koordinacijske skupine, ki jo sestavlja 6 članov: 1 predstavnik KS-programski selektor, 1 predstavnik JZ Polhograjska graščina, 1 predstavnik Občine za kulturo; oblikovanje mrežnega kulturnega programa, ki omogoča večjo kakovost, preglednost, zastopanost in kroženje kulturnih programov znotraj občine na letni ravni.

Pričakovani učinki: Večja povezanost med programi krajevnih skupnosti, večja mobilnost občinstev med krajevnimi skupnostmi; večja distribucija kulturno-umetniške produkcije in več možnosti za postprodukcijo; boljša promocija kulturne ponudbe v občini.

Izvajalec: Občina Dobrova – Polhov Gradec, JZ Polhograjska graščina, Krajevne skupnosti, različni kulturni izvajalci (zavodi, društva, samostojni ustvarjalci).

Kazalniki:

- programsko-koordinacijski svet
- mrežni kulturni program krajevnih skupnosti
- število obiskovalcev v kulturnih dvoranah krajevnih skupnosti
- število ponovitev kulturnih programov

6. Delovanje društev in NVO na področju kulture

Področje dejavnosti, ki jih izvajajo kulturna društva in NVO, je v Občini Dobrova – Polhov Gradec vitalnega pomena, saj se vanje vključuje lokalno prebivalstvo različnih generacij in poklicev. Navdušenje nad kulturo in umetnostjo, ki ga preveva ljubiteljstvo in prostovoljstvo, je potrebno negovati, skrb zanj pa predstavlja enega pomembnejših izzivov vsake občine. V prihodnjem razvojnem obdobju si bo Občina prizadevala za

okrepitev delovanja in pogojev za izvajanje dejavnosti kulturnih društev in zavodov kot tudi za njihovo boljše povezovanje, vpetost v širšo kulturno ponudbo in promocijo.

Cilj 1: Krepitev delovanja kulturnih društev in NVO

Ukrepi: Podpora pri zagotavljanju prostorov za delovanje; izobraževalne delavnice za organizacijo in promocijo v kulturi za zavode, društva in samostojne ustvarjalce.

Pričakovani učinki: Dvig kakovosti izvedbe kulturnih programov in prireditev; krepitev programov ljubiteljske kulture; več povezovanja znotraj kulturnega sektorja; (pol)profesionalizacija kulturnih izvajalcev; izmenjava znanj in primerov dobrih praks v kulturi.

Izvajalec: Občina Dobrova – Polhov Gradec, zunanji strokovnjaki na področju kulturnega managementa; različni kulturna društva in drugi izvajalci.

Kazalniki:

- kontinuiteta delovanja kulturnih izvajalcev
- število kulturnih programov in število društev ter zavodov
- število obiskovalcev programov, ki jih izvajajo društva
- število udeležencev v kulturnih delavnicah

Cilj 2: Povečanje promocije programov kulturnih društev in NVO

Ukrepi: Sodelovanje občine pri promociji večjih dogodkov kulturnih izvajalcev, tako na področju NVO kot kulturnih društev; spletni informacijski portal za kulturo v občini; umeščanje programov kulturnih društev in NVO v občinske prireditve.

Pričakovani učinki: Povečanje zanimanja za dejavnosti različnih kulturnih društev in NVO po celotnem območju občine; pregled nad kulturno ponudbo v občini in boljše planiranje dogodkov; povečanje obiska; večja povezanost kulturnih izvajalcev v občini.

Izvajalec: Občina Dobrova – Polhov Gradec, kulturna društva in NVO na področju kulturnih dejavnosti

Kazalniki:

- število medijskih objav
- informacijski portal za kulturo
- število obiskovalcev kulturnih prireditev
- število uporabnikov ljubiteljske kulture

7. Podpora samostojnim kulturnim ustvarjalcem

Občina Dobrova – Polhov Gradec bo v naslednjem strateškem obdobju zagotovila boljše pogoje in razvojne priložnosti za samostojne kulturne delavce, ki lahko s svojim delovanjem, ustvarjalnostjo in vključevanjem v kulturne kot tudi kulturno-vzgojne programe prispevajo k zagotavljanju raznolikosti in kakovosti kulturne ponudbe.

Cilj razvojno in trajnostno naravnane lokalnega kulturnega programa je dvig kakovosti življenja, ki prispeva k materialni, družbeni in duhovni blaginji vseh ljudi. Skrb za vzpostavitev pogojev dobrega delovanja kulturnih akterjev kot tudi dvig kulturne samozavesti lokalne skupnosti bo v Občini Dobrova-Polhov Gradec odprla nove priložnosti za uspešne rezultate v segmentu ustvarjalnosti in prispevala k večanju in raznolikosti občinstev kulturnih dejavnosti.

Posebno pozornost želi Občina Dobrova-Polhov Gradec nameniti ustvarjalcem in ustvarjalkam s posebnimi dosežki ali širšo prepoznavnostjo, ki živijo v občini. Skupnost, ki med lastnimi vrstami išče bisere, jih neguje in spoštuje, je družba enakovrednih, povezanih in zadovoljnih ljudi, ki si deli vrednote kakovostnega in kulturno bogatega življenja.

Cilj: Izboljšanje pogojev delovanja samostojnih kulturnih ustvarjalcev

Ukrepi: Vključevanje samostojnih kulturnih delavcev v kulturno ponudbo občine in povezovanje z VIZ.

Pričakovani učinki: Večja kakovosti in raznolikost kulturne ponudbe; občutek vključenosti v lokalno okolje.

Izvajalec: Občina Dobrova – Polhov Gradec, samostojni kulturni delavci, nevladni sektor; VIZ

Kazalniki:

- število podprtih programov

8. Medpodročno povezovanje

Povezovanje in sodelovanje med različni sektorji in področji družbenega življenja v večjih ali manjših krajih je neizogibno, predvsem pa je to priložnost, ki jo večja mesta in država danes le težko izkoristijo. Dobro delujoča mreža, predvsem pa strateško načrtovanje, ki vključuje različna področja v življenju prebivalcev in prebivalcev, je nedvomno ključno pri uresničevanju ciljev, ki zadevajo različne potrebe posameznikov kot tudi lokalne skupnosti. V povezavi s kulturo so področja, kjer je potrebno okrepiti povezovanje in sodelovanje predvsem izobraževanje, turizem, šport, narave ter življenje in potrebe mladih.

8.1. Kultura in izobraževanje

Kulturno življenje nekega kraja je vedno tesno povezano z njegovim izobraževalnim nabojem. Znanje in ustvarjalnost, predvsem pa navdih, samozavest in odličnost se razvijata z roko v roki. Zato je **povezovanje kulturnih dejavnosti z izobraževalnimi procesi** odraz zrelosti družbe. Cilj lokalnega kulturnega programa je spodbujanje teh povezav in ustvarjanje pogojev za pretok znanj in kulturnih dobrin z enega segmenta v drugo. To pomeni spodbujanje dostopnosti otrok in mladih do kakovostnih in vrhunskih primerov kulturno-umetniške produkcije v okviru izobraževalnih procesov ter omogočanje platform za prezentacijo ustvarjalnosti otrok in mladih v kulturnem okolju ter sodelovanje obeh segmentov- izobraževalnega in kulturnega - pri nagovarjanju skupnih občinstev. Pri tem je potrebno zajeti vse faze izobraževalnega procesa, od predšolske vzgoje do andragoških programov ter spodbujati dobre prakse medgeneracijskega povezovanja.

Cilj: Krepitev kulturno-umetnostne vzgoje in izobraževanja na področju kulture

Ukrepi: Zagotavljanje kulturne infrastrukture za izvajanje kulturno-vzgojnih dejavnosti in kulturno-umetnostnega izobraževanja; podpora projektom in programom kulturno-umetnostne vzgoje; priporočilni seznam programov in izvajalcev kulturno-umetnostne vzgoje za kulturne izvajalce in VIZ.

Pričakovani učinki: Povečanje kakovostnih programov in števila udeležencev v formalni kulturno-umetnostni vzgoji, ki poteka v izobraževalnem sistemu, kot tudi v neformalni kulturno-umetnostni vzgoji, ki jo v kulturnih prostorih izvajajo kulturni izvajalci.

Izvajalec: Občina Dobrova – Polhov Gradec, VIZ, JZ Polhograjska graščina, Glasbena šola Emila Adamiča, različni kulturni izvajalci.

Kazalniki:

- novi programi kulturno-umetnostne vzgoje in izobraževanja
- število udeležencev programov kulturno-umetnostne vzgoje in izobraževanja
- široka generacijska zastopanost v programih kulturno-umetnostne vzgoje in izobraževanja
- priporočilni seznam kulturnih vsebin z različnih področij za VIZ in kulturne izvajalce

8.2. Kultura in turizem

Cilj lokalnega kulturnega programa je, da poveže vidike ustvarjalnosti, kulturne raznolikosti in bogate kulturne dediščine ter dostopnosti kulturnih dobrin v živahno kulturno življenje, zanimivo za lokalno prebivalstvo kot tudi zunanje obiskovalce. Danes

so kulturne storitve pomemben del turističnih dejavnosti, saj vključujejo težne po privabljanju gostov, predstavljanje lokalnih kultur ter proces socializacije tujih gostov in domačega prebivalstva. Kulturni program se zato že v sami zasnovi navezuje tudi na strategijo turističnega razvoja Občine Dobrova-Polhov Gradec. Občina Dobrova – Polhov Gradec leži v zaledju glavnega mesta, ki se ponaša z izjemno pestrostjo kulturno ponudbe in kakovostjo najvišjih mednarodnih standardov. Zato je vizijo kulturnega razvoja smiselno povezati z živahnim kulturnim utripom Ljubljane. Bližina glavnega mesta je priložnost za bistveno večjo dostopnost do kulturnih dobrin, ki lokalnemu prebivalstvu omogočajo kulturno rast in razgledanost. Vzpostavitev ugodnih pogojev za dnevne kulturne migracije in povezovanje med kulturnimi akterji ter vzajemna promocija zlasti na področju kulturnega turizma so ključni izzivi lokalnega kulturnega programa. Razvojno gledano je izoliranost in samozadostnost kraja v kulturnem smislu zagotovo siromašenje kakovosti življenja, ki jih občina z ustreznimi mehanizmi lahko preseže.

Občina naj se v razvoju kulturnega turizma, ki je umeščen tudi v lokalno strategijo razvoja turizma, opre na razvoj programov, projektov in produktov javnega zavoda Polhograjska graščina. Vsebino projektov in programov kulturnega turizma je smiselno graditi na kakovostnih, prepoznavnih in že uveljavljenih segmentih lokalne ponudbe, ki bodo s pomočjo večjih in odmevnih dogodkov privabili širši krog uporabnikov, tako lokalnih kot tujih.

Cilj: Krepitev programov kulturnega turizma

Ukrepi: Oblikovanje ponudbe in promocija večjih dogodkov kulturnega turizma, spodbujanje povezovanja z Ljubljano in drugimi občinami LUR pri programskem snovanju in promociji večjih dogodkov kulturnega turizma.

Pričakovani učinki: Večja prepoznavnost kakovostne lokalne kulturne ponudbe, tako na področju različnih umetnosti kot tudi kulturne dediščine in kulturnih industrij, povečanje števila kulturnih migracij in migrantov znotraj občine kot tudi med občinami LUR.

Izvajalec: Občina Dobrova – Polhov Gradec, JZ Polhograjska graščina, različni kulturni izvajalci.

Kazalniki:

- novi programi in projekti kulturnega turizma
- število obiskovalcev
- medobčinski in mednarodni partnerski programi in projekti

8.3. Kultura, šport in narava

Občina Dobrova-Polhov Gradec svojo podobo gradi na temelju vrednot, ki so v velikem obsegu povezane s kakovostjo življenja v naravnem okolju. Prav skrb za bogastvo narave, zdravo in aktivno življenje ter sproščenost in mir so atributi, ki jih občina v svoji strategiji trajnostno naravnane turizma vidi kot pomembne nosilce razvoja in dodano vrednost v svoji ponudbi za domače in tuje obiskovalce. Enako pomembni so ti atributi tudi za lokalno prebivalstvo, saj že naravne danosti – hribovita narava, pohodniške poti – v veliki meri spodbujajo naravnost k aktivnemu preživljanju časa v naravi med prebivalci različnih starosti.

Cilj: Inovativno povezovanje pohodništva, kulturne dediščine in narave

Ukrepi: Oblikovanje in promocija inovativne ponudbe na področju prezentacije kulturne dediščine, ki spodbuja gibanje v naravi, pohodništvo in preživljanje časa v naravi.

Pričakovani učinki: Sodobna in inovativna prezentacija kulturne dediščine za različne ciljne in starostne skupine; aktivno prebivalstvo; nova občinstva za kulturno ponudbo.

Izvajalec: Občina Dobrova – Polhov Gradec, JZ Polhograjska graščina, različni kulturni izvajalci.

Kazalniki:

- novi inovativni programi in projekti povezovanja pohodništva, kulture in narave
- število obiskovalcev programov
- medresorska povezovanja

8.4. Kultura in mladi

Kulturno udejstvovanje ima v Občini Dobrova – Polhov Gradec najdaljšo tradicijo, pa vendar je za njen razvoj v prihodnje ključna **modernizacija kulturnega koncepta**, povezanega s specifično ciljno skupino mladih (18-29 let). Lokalni kulturni program bo zato prispeval tudi k dvigu zavesti o pomenu kulture in kulturnih dobrin za vse segmente lokalnega prebivalstva kot tudi zunanjih obiskovalcev. Zaznana je zapostavljenost vloge mladih v kulturi, zato je potrebno pri uresničevanju ciljev kulturne politike jasno opredeliti javni interes na področju mladinske dejavnosti, zlasti v segmentu kulturne vzgoje, kulturno-umetniške ustvarjalnosti in kulturne ponudbe ter infrastrukture, namenjene mladim občinstvom.

Cilj 1: Vzpostavitev aktivnosti mladinskega centra

Ukrepi: Vzpostavitev delovanja in programov mladinskega centra;

Pričakovani učinki: Povečanje zanimanja mladih za kulturne dejavnosti; pomladitev kadrovske strukture kulturnih društev; aktualnost kulturne ponudbe

Izvajalec: Občina Dobrova – Polhov Gradec, različni kulturni izvajalci, VIZ, knjižnice

Kazalniki:

- število mladih v ustvarjalnih procesih
- število udeležencev programov kulturno-umetnostne vzgoje
- široka generacijska zastopanost v programih kulturno-umetnostne vzgoje
- priporočilni seznam

Cilj 2: Spodbujanje ustvarjalnosti mladih in več kulturne ponudbe za mlade

Ukrepi: Podpora projektom za spodbujanje ustvarjalnosti mladih v sodobnih praksah kot tudi na področju tradicionalne kulture in kulturne dediščine; vključevanje mladih v vse procese kulturnega ustvarjanja po načelu »mladi za mlade«; večja raznolikost kulturne ponudbe; razvoj kulturne dejavnosti na področjih, ki nagovarjajo mlade: sodobna umetnost, film, strip, oblikovanje, fotografija; priporočilni seznam za VIZ.

Pričakovani učinki: Povečanje zanimanja mladih za kulturne dejavnosti; pomladitev kadrovske strukture kulturnih društev; aktualnost kulturne ponudbe za mlade, večja udeležba mladih v kulturnem življenju občine; večja medgeneracijska povezanost.

Izvajalec: Občina Dobrova – Polhov Gradec, javni zavod, nevladni sektor, kulturna društva

Kazalniki:

- novi programi in projekti mladih za mlade
- število mladih ustvarjalcev
- število mladih obiskovalcev
- priporočilni seznam

VIII. OCENA FINANČNIH POSLEDIC

Občina Dobrova – Polhov Gradec bo finančna sredstva za uresničevanje posameznih strateških ciljev in ukrepov zagotavljala v okviru realnih možnosti znotraj svojih proračunskih in strateških dokumentov. Tako bodo potrebna sredstva usklajena z letnimi proračuni v obdobju 2020 – 2028 kot tudi z Načrtom razvojnih programov. Za posamezne investicije bodo izdelane projektne dokumentacije, na podlagi katerih bo predvidena višina potrebnih sredstev za investicije. Ker bi zagotavljanje zgolj občinskih sredstev za obnovo kulturne dediščine, javno infrastrukturo za kulturo in druge obsežnejše projekte lahko ogrozilo druge nujne investicije, so načrtovane kulturne investicije v krajših rokih možne le ob pridobitvi pomembnega deleža sofinanciranja ali subvencioniranja. Zaradi skromnih vlaganj v kulturno infrastrukturo s strani države kot potencialnega sofinancerja se kot možen finančni vir za investicije, katerih učinek presega lokalni pomen, pojavljajo predvsem sredstva EU. Realizacija posameznih projektov bo tako odvisna tudi od uspešnosti kandidature posameznih investicij in projektov na drugih tovrstnih razpisih. Morebitna nezmožnost pridobitve teh sredstev

bo zahtevala spremembe investicijskih prioritet. Večje povečanje tekočih transferjev za potrebe kulturnih dejavnosti predhodno zahteva ustrezno opredelitev programskih prioritet in političen konsenz o nujnosti nadaljnjega hitrejšega razvoja kulturnih dejavnosti.

IX. ZAKLJUČEK

Občina Dobrova - Polhov Gradec se v svojem strateškem načrtu razvoja kulture za obdobje 2020 – 2028 osredotoča na uravnotežen razvoj različnih področij kulturnega ustvarjanja in udejstvovanja. Pomemben temelj razvojne vizije je stabilno in uspešno delovanje javnega zavoda, ki je ustanovljen za izvajanje kulturnih dejavnosti na lokaciji Polhograjske graščine, ki je kulturni spomenik državnega pomena. Krepitev institucionalnega segmenta kulturne dejavnosti je ključnega pomena za kulturno rast in razvoj širše skupnosti kot tudi izjemna priložnost za razvoj kulturnega turizma in širjenja občinstev med domačimi in tujimi obiskovalci. Kulturno srce in duša vsakega kraja je živahnost ljubiteljske kulture in kulturni utrip, s katerim različne nevladne organizacije širijo raznolikost in kakovost kulturne ponudbe. Zagotavljanje ustreznih pogojev za delovanje in reprezentacijo kulturnih vsebin je pomembna naloga občine, ki se zaveda svojih potencialov in o njih razmišlja dolgoročno. Pogled v prihodnost in načrtovanje razvoja nikoli ne prezre mladih in kulturne vzgoje novih občinstev. Občina se zaveda svojih pomanjkljivosti na tem področju, zato bo v prihodnjem obdobju aktivnostim za mlade in z mladimi posvečen poseben poudarek. Skrb za samostojne ustvarjalce in ustvarjalce z izjemnimi dosežki na eni strani ter okrepljeno sodelovanje med različnimi področji družbenega življenja v občini na drugi, zagotavljata strateškemu načrtu razvoja kulture nujno ambicioznost in zasledovanje kakovosti v dolgoročni perspektivi kot tudi ustrezno širino in temelj za uresničevanje posameznih ciljev.

Kultura za kakovost življenja = Kultura za vse

Kultura za vse je cilj, h kateremu stremi občina, ki na razvoj kulture in kakovost kulturnega življenja kraja gleda skozi povezovanje vseh deležnikov. Kulturna identiteta Občine Dobrova – Polhov Gradec je živahno kulturno utripanje in sodelovanje vseh krajevnih skupnosti, predvsem pa kulturna radoživost njenih prebivalk in prebivalcev. Cilj pričujočega strateškega dokumenta je novo razumevanje kulture kot tiste esence lokalne skupnosti, ki povezuje, bogati in stimulira lokalno prebivalstvo k ustvarjalnemu in kakovostnemu življenju. Povedano drugače, kultura v občini bo ne le lokalna, temveč obča družbena vrednota in močen adut v razvoju (kulturno) turistične destinacije Blagajeva dežela.